Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Peuteropvang Ukkenoord

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 mei 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: Humanitas

LRK-nummer: 164183954

Totaal aantal doelgroeppeuters: 6

Samenvatting
De inspectie heeft op 8 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Ukkenoord. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?
De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Zij spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Zij zorgen ervoor dat ouders hierover, bij het brengen en halen van hun kind en op vaste momenten, geïnformeerd worden. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie over de ontwikkelingen van een peuter over aan de leraar van groep 1 van de basisschool.

Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze

werken.

Wat kan beter?
Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers meer rekening kunnen houden met wat de peuters nodig hebben. De peuters krijgen te weinig extra aandacht en hulp als ze iets nog moeilijk vinden. De pedagogisch medewerkers dagen de peuters nog niet voldoende uit om nieuwe dingen te leren.

Ook vinden we dat de inrichting van de ruimte aantrekkelijker kan. Nu spelen de peuters vaak met hetzelfde speelgoed. Er zijn weinig materialen om ontdekkingen mee te doen.

Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers ouders meer stimuleren om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen.

Tot slot noemen we dat de leiding van het kinderdagverblijf niet planmatig werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden, is in ontwikkeling.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Ukkenoord.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met enkele ouders, de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de vve-coördinator. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op peuteropvang Ukkenoord.

Conclusie
We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Ukkenoord op de meeste standaarden als 'kan beter'.

Context
Peuteropvang Ukkenoord is in mei 2018, na het faillissement van Markant, onderdeel geworden van Kinderopvang Humanitas.

De peuteropvang heeft een lokaal in het gebouw waarin ook speciaal onderwijs Kentalis gehuisvest is. Tot de zomer kan de peuteropvang gebruik maken van deze ruimte; daarna wordt Ukkenoord samengevoegd met een peuteropvang op een andere locatie.

Ten tijde van het onderzoek waren er twee pedagogisch medewerkers, waarvan één in opleiding voor het vve-programma, en een stagiaire op de groep. De groep bestaat uit veertien peuters, waarvan er zes een vve-indicatie hebben.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 30 oktober 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden, op basis van de toen geldende regelgeving ten aanzien van de beroepskracht in opleiding.

Afspraken over vervolgtoezicht
Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Ukkenoord.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	●		
OP2 Zicht op ontwikkeling	●		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	●		
OP6 Samenwerking		●	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Bij elk thema maken de pedagogisch medewerkers een activiteitenplanning en werken zij op de verschillende ontwikkelingsgebieden uit wat ze gaan doen.

We constateren echter dat de pedagogisch medewerkers nog niet doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Na de zomer starten de pedagogisch medewerkers met een opleiding die is gericht op opbrengstgericht werken bij peuters.

De inrichting van de hoeken vinden we weinig aantrekkelijk en niet zo uitdagend voor de peuters. Voor de peuters die meerdere dagdelen in deze ruimte spelen, is er te weinig te ontdekken. In de inrichting zien we in beperkte mate terug dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook vinden we weinig ondersteuning van de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers volgen sinds kort de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Op dit moment hebben nog niet voor alle peuters observaties plaatsgevonden op alle ontwikkelingsgebieden. Als gevolg hiervan is te weinig in beeld

waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Van een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod is in het geheel geen sprake.

In positieve zin valt op dat de pedagogisch medewerkers op vaste momenten in het jaar met ouders bespreken hoe het met hun kind gaat. De ouders die we spraken, geven aan hierover tevreden te zijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat. Zij spelen mee in de hoeken en grijpen de kansen om de peuters iets nieuws te leren. Ook zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. De meeste peuters doen mee met de activiteiten en zijn betrokken.

Tegelijkertijd zien we verschillende mogelijkheden voor verbetering van het pedagogisch-educatief handelen. Allereerst zijn de regels en routines nog niet voor alle peuters duidelijk. De pedagogisch medewerkers gebruiken de dagritmekaarten niet, terwijl er verschillende 'nieuwe' peuters op de groep waren. De kinderen geven aan behoefte te hebben aan duidelijkheid over wat er gaat gebeuren. Er vinden relatief veel 'incidentjes' plaats tussen de peuters. Daarnaast missen we tijdens de opdrachten en tijdens de spelbegeleiding een heldere uitleg door de pedagogisch medewerkers. We zien te weinig 'voordoen-nadoen' en 'voorzeggen-nazeggen'. De uitleg is bovendien nog niet voldoende afgestemd op de verschillende ontwikkelingsniveaus van de peuters.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers werken samen met verschillende basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de

ontwikkeling van hun kinderen. Het ouderbeleid is in ontwikkeling. Na de zomer is het de bedoeling dat 'speelschakel' nieuw leven wordt ingeblazen dat is gericht op het actief betrekken van ouders. Het is de bedoeling ouders meer te stimuleren om thuis activiteiten te doen met hun kind, bijvoorbeeld voorlezen. Op dit moment krijgen de ouders bij elk thema alleen een themabrief mee naar huis met daarop suggesties voor spelletjes en liedjes.

De samenwerking met de externe zorgpartijen is voldoende. Indien nodig schakelen de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager de pedagogisch coach of de regiopedagoog in van Humanitas of de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. Ook zijn er goede contacten met de buurtcoach en met de gemeente Doetinchem.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'kan beter'.

Aangezien de peuteropvang nog niet zo lang gebruik maakt van een kindvolgsysteem, zijn nog geen doelen geformuleerd voor de verschillende ontwikkelingsgebieden. De voorschool weet op dit moment niet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als 'kan beter'.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de peuteropvang opgeschreven wat ze met de

voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

We vinden het positief dat de locatiemanager sinds haar aantreden begin dit jaar, regelmatig op de groep het handelen van de pedagogisch medewerkers observeert. Ook vinden maandelijks gesprekken plaats over hoe het gaat en wat er anders of beter moet. Hiermee wordt een basis gelegd voor het oppakken van verbeterpunten.

De komende periode staat de samenvoeging van peuteropvang Ukkenoord met een andere locatie centraal. Voor het oppakken van punten om de kwaliteit van vve te versterken, is op dit moment daardoor beperkte tijd en ruimte. De locatiemanager werkt momenteel aan een jaarplan om na de vanaf september op een andere locatie voortvarend aan de slag te kunnen. Een volgende stap voor de locatiemanager en de pedagogisch medewerkers daarbij is het stellen van ambitieuze doelen ten aanzien van de voorschoolse educatie. Van een planmatige en doelgerichte aanpak en een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg is nu nog geen sprake.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De locatiemanager en de pedagogisch medewerkers werken aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zij staan aan het begin van een opleidingstraject om hun handelen te versterken. De ene pedagogisch medewerker volgt bijvoorbeeld de scholing voor het werken met het vve-programma en de andere volgt het inwerkprogramma van Humanitas. Na de zomer start de opleiding opbrengstgericht werken waarmee een volgende stap kan worden gezet om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren. We merken dat die bereidheid er is. De locatiemanager is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. Daarbij krijgt zij ook ondersteuning van de vve-coördinator.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De locatiemanager van de peuteropvang en de vve-coördinator verantwoorden zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Ook leggen zij een meer inhoudelijke verantwoording af (in het jaarverslag) over de gerealiseerde vve-kwaliteit en de verbeterpunten die er zijn. De

peuteropvang overlegt met de gemeente op welke punten scholing nodig is, zodat een passend opleidingsaanbod kan worden gedaan.

We zien ook dat de peuteropvang belanghebbenden betrekt bij de ontwikkeling van haar beleid. Humanitas voorziet in een oudercommissie. Ouders geven aan dat ze via de nieuwsbrief, de app en de website voldoende informatie ontvangen.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn verheugd te lezen dat u de sfeer op de groep als prettig heeft ervaren en heeft opgemerkt dat de pedagogisch medewerkers op een positieve manier met de kinderen omgaan. Tijdens het gesprek dat u met de ouders heeft gevoerd kwam naar voren dat zij tevreden zijn over de overdracht aan het begin en einde van de dag en op andere vaste momenten in het jaar. Binnen onze organisatie vinden wij de tevredenheid van ouders heel belangrijk en daarom waarderen wij deze resultaten zeer.

Wij zijn ons er echter van bewust dat er ook nog verbeterpunten zijn voor deze locatie. Zoals u in uw rapport ook schrijft, is POV Ukkenoord in mei 2018, na het faillissement van Markant, onderdeel geworden van kinderopvang Humanitas. Vanaf dat moment zijn wij druk bezig geweest om alle pedagogisch medewerkers te scholen met als prioriteit de scholingen die volgens de wet noodzakelijk zijn. Daarnaast is één van de pedagogisch medewerkers bezig met Startblokken, start de andere medewerker vanaf september met het vervolg op Startblokken (planmatig werken aan doelen) en hebben beide medewerkers inwerkavonden gehad omtrent de visie van kinderopvang Humanitas. De pedagogisch medewerkers zijn de afgelopen periode ook in training geweest voor ons kind volg systeem: OVM. In de week van 15 april hebben zij de laatste bijeenkomst gehad en vanaf dat moment zijn ze dit structureel in gaan zetten.

Zoals u schijft zijn wij de komende periode druk met de samenvoeging van Ukkenoord met een andere locatie. Desalniettemin gaan wij tegelijkertijd ook aan de slag met de verbeterpunten in samenwerking met de pedagogisch coach, regiopedagoog en VVE coördinator. Hieronder is te zien wat onze acties t/m september zijn.

Mei:
- Video interactiebegeleiding (VIB) pedagogisch medewerkers (pm'ers)
- Terugkoppeling VIB
- Groepsoverleg; OVM, evaluatie inspectiebezoek
- M.b.v. regiopedagoog hoeken opnieuw inrichten

Juni:
- Locatiebezoek locatiemanager – observatie en evaluatie VIB

Juli:
- Groepsoverleg; OVM en punten uit VIB

September:
- Start met vervolg op Startblokken: 'Planmatig werken aan doelen'
- Samenwerking ervaren medewerkers met 'planmatig werken aan doelen' aan onervaren medewerkers

- Groepsoverleg ; OVM, begeleiding in opstarten ‘planmatig werken aan doelen’
- Opstarten ‘Speelschakel’ voor ouderbetrokkenheid

Onze pedagogisch medewerkers zijn volop in ontwikkeling en onze aandacht zal gericht zijn op ondersteuning en begeleiding hierin om een zo optimale en goed mogelijke opvang voor de kinderen te bieden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060